

TEHLİKEYE DÖNMEYE ZORLANANLAR

AVRUPA'DAN AFGANİSTAN'A GERİ GÖNDERİLEN
SİĞİNMACILAR

I WELCOME

AMNESTY
INTERNATIONAL

Uluslararası Af Örgütü, tüm insanların insan haklarından faydalandığı bir dünya için mücadele eden 7 milyondan fazla kişinin oluşturduğu bir küresel harekettir.

Vizyonumuz, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer uluslararası insan hakları kabullerinde yer verilen insan haklarından her bir bireyin faydalanıyor olmasıdır.

Tüm hükümetlerden, siyasi ideolojilerden, ekonomik çıkarlardan ve dinlerden bağımsız olmakla birlikte, ağırlıklı olarak, üyelerimiz tarafından ve kamu bağışları ile fonlanan bir kurumuz.

© Amnesty International 2017

Except where otherwise noted, content in this document is licensed under a Creative Commons (attribution, non-commercial, no derivatives, international 4.0) licence.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

For more information please visit the permissions page on our website:

www.amnesty.org

Where material is attributed to a copyright owner other than Amnesty International this

material is not subject to the Creative Commons licence.

First published in 2017

by Amnesty International Ltd

Peter Benenson House, 1 Easton Street

London WC1X 0DW, UK

Index: ASA 11/6866/2017

Original language: English

amnesty.org

Cover photo: Afghan security forces personnel are seen at the site of a truck bomb attack in Kabul on 31 May 2017. At least 150 people were killed and hundreds injured as a massive blast ripped through Kabul's diplomatic quarter, shattering the morning rush hour and bringing carnage to the streets of the Afghan capital. © Shah Marai/AFP/Getty Images

AMNESTY
INTERNATIONAL

YÖNETİCİ ÖZETİ

“O kadar korkuyorum ki çocuklarımı babalarının mezarına bile götüremiyorum.”

Sıdika, 2016 ortasında Norveç tarafından ailesiyle birlikte Afganistan’a geri gönderilen bir kadın

2015’te Sıdika’nın eşi, Hadi, Afganistan’da yaptığı işe karşı çıkan bir grup tarafından kaçırıldı. Ailesi Hadi’nin serbest bırakılması için fidye ödedi, ancak Hadi şiddetli biçimde darp edilmişti ve günlerce konuşamadı. İyileştikten sonra, hayatlarıyla ilgili korku duyan Sıdika, eşi Hadi ve biri bebek olmak üzere, ailenin diğer üyeleri ile Afganistan’ı terk etti. Aylar süren zorlu ve tehlikeli bir yolculuktan sonra Norveç’e ulaştılar. Norveç’te uluslararası koruma başvurusunda bulundular, ancak başvuruları reddedildi.

Norveç yetkilileri daha sonra aileye iki seçenek sundu: bir süreliğine gözetiminde tutulduktan sonra Afganistan’a zorla geri gönderilebilirler veya “Yardımlı Gönüllü Geri Dönüş” olarak adlandırılan süreç içinde ülkelerine dönmeyi “kabul edebilir,” böylelikle de gözetimine alınmaktan kurtulabilir ve yaklaşık 10 bin 700 Avro’ya karşılık gelen parayı alabilirlerdi. Sıdika, Uluslararası Af Örgütü araştırmacılarına şöyle söyledi: “Biz de dönmeyi kabul ettik ve sıfırdan başlamaya karar verdik – seçeneğimiz yoktu.”

Afganistan’a 2016 ortasında döndüler. Hadi, dikkat çekmemeye özen göstererek farklı bir işte çalışmaya başladı. Ancak Norveç’ten döndükten birkaç ay sonra kayboldu. Sıdika, birkaç gün sonra eşinin öldürüldüğünü öğrendiğini ve onu daha önce kaçırılanlar tarafından öldürüldüğünden emin olduğunu söyledi. Sıdika, Uluslararası Af Örgütü araştırmacılarına, ailesinin kalanıyla birlikte Afganistan’da evlerinde mahsur bir şekilde saklandıklarını ve Hadi’nin mezarını bile ziyaret etmekten çok korktuklarını söyledi.

Sıdika, son iki senede Avrupa’dan Afganistan’a geri gönderilen binlerce Afgandan sadece biri. Bu geri göndermeler, geri gönderilen kişilerin Afganistan’da ağır insan hakları ihlallerine maruz kalabileceklerine ilişkin kanıtlara rağmen gerçekleşiyor. Bu rapor, Afganistan’a geri göndermelerin hukuki uygunluğunu inceliyor. Rapor, ülkedeki güvenlik ve insan hakları durumunun yanı sıra Sıdika gibi Avrupa ülkelerinden geri gönderilenlerin deneyimlerini değerlendiriyor. Avrupa’dan geri gönderilenlerin sayısı ile Afganistan’daki çatışma kaynaklı kayıplar ve diğer tehlikeleri kıyaslayarak bazı Avrupa yetkililerinin karar alma süreçlerine dair birçok soruyu gündeme getiriyor.

Bu rapor için gerekli araştırmayı yürütmek üzere Uluslararası Af Örgütü araştırmacıları Mayıs 2017’de Afganistan’a gitti ve Avrupa’dan son zamanlarda geri gönderilen kadın, erkek ve çocuklardan oluşan 18 kişiyle görüştü. Araştırmacılar, aynı zamanda, Afganistan’daki güvenlik ve insan hakları durumu üzerine uzman raporlarını kapsamlı bir şekilde değerlendirdi ve Afganistan’da yerel ve uluslararası sivil toplum örgütleri, avukatlar, akademisyenler, Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği (UNHCR) ve Afganistan Mülteciler ve Ülkeye Dönüş Bakanlığı ile görüşmeler yaptı. Buna ek olarak, araştırmacılar, Cenevre’deki merkezinde UNHCR çalışanlarıyla görüştü.

Afganistan, mevcut durumda, "Hükümet Karşıtı Unsurlar" olarak bilinen güçlerle Hükümet Yanlısı Güçler arasında devam eden uluslararası olmayan silahlı çatışmaların kısılcı altında. Hükümet Karşıtı Unsurlar arasında Taliban ve kendisini "İslam Devleti" olarak adlandıran grup bulunmakla beraber 20'den fazla silahlı grup ülke içinde faaliyet gösteriyor. BM uzman raporları ve diğer kaynaklar, Afganistan'daki çatışmanın ve bunun sivilere etkisinin son iki yılda kötüye gittiğine ilişkin kanıtlar sunuyor. Birleşmiş Milletler Afganistan Yardım Misyonu (UNAMA), 11 bin 418 kişinin öldürüldüğü veya yaralandığı 2016'nın sivilere açısından kaydedilen en ölümcül yıl olduğunu bildirdi. BM organı şunları belirtti:

"2016'da çatışma kaynaklı güvensizlik ve şiddet sivilere, özellikle de kadınlarda ve çocuklarda ağır hasarlara yol açtı. Hükümet-Yanlısı Güçler ile Hükümet-Karşıtı Unsurlar arasında toprak kazanımı ve kayıplardan gerçekleşen silahlı çatışmaların yoğunlaşması, sivilere verilen zararın rekor seviyelere ulaşmasıyla sonuçlandı. 2009'dan beri belgelenen en yüksek sayıda çocuk kaybı ve ülke içi yerinden edilmenin en yüksek seviyeye ulaşmış olması da bunun bir parçası."

Güvenlik durumunda 2016'da gözlemlenen bozulma, 2017'de de devam etti. BM, sadece 2017'nin ilk sekiz ayında 16bin 290'dan fazla güvenlik kaynaklı olay kaydetti. Haziran 2017'de, BM Genel Sekreteri Afganistan'daki durumu "yoğun bir biçimde istikrarsız" olarak tanımlarken Avrupa Sivil Koruma ve İnsani Yardım Genel Müdürlüğü (ECHO), durumun "giderek ağırlaşan bir insani krize geri döndüğünü" belirtti.

UNAMA, 1 Ocak ile 30 Haziran 2017 arasında 5 bin 243 sivilin öldürüldüğünü veya yaralandığını (bin 662 ölüm ve 3 bin 581 yaralanma) belgeledi. Bu ölüm ve yaralanmaların çoğunluğu, Hükümet Karşıtı Unsurların sivilere yaşadığı yerlerde -özellikle intihar bombaları ve baskı plakası bulunan mayınlar olmak üzere- El Yapımı Patlayıcılar (EYP) kullanması nedeniyle gerçekleşti. UNAMA, 2017 yılının ilk yarısında, sivil kayıpları sistematik olarak belgelemeye başladığı 2009'dan beri önceki tüm altı aylık dönemlerden daha fazla sivilin, intihar saldırıları ve karmaşık saldırılar sonucu öldüğünü ve yaralandığını belirtti.

Sivil kayıplar söz konusu olduğunda Kabil, Afganistan'ın en tehlikeli ili. Fakat 2016'da en yüksek sivil kayıpları yaşanan 10 ile ilişkin değerlendirme, çatışmanın ülke genelinde yaşandığını ve Kuzey, Güney, Doğu ve Batısıyla merkez bölgelerin tamamının çatışmadan etkilendiğini gösteriyor. Çatışma istikrarsız biçimde sürüyor ve zaman zaman öngörülemez eylemlerde bulunan ve devamlı toprak kazanımı veya geri kazanımı amacıyla hareket eden birçok grubu kapsıyor. UNAMA'nın ve BM Genel Sekreteri'nin yanı sıra ABD hükümeti yetkilileri, uluslararası sivil toplum örgütleri ve Afganistan hükümetinin bazı kesimlerinin yaptıkları açıklamaların hepsi, insanların ülke çapında karşı karşıya olduğu tehlikenin boyutlarına vurgu yapıyor.

Halen devam eden çatışma sonucu tüm Afganlara yönelik ağır hasar tehdidinin ötesinde ülkedeki birçok kişi aynı zamanda -Avrupa Birliği'nde (AB) ve uluslararası hukukta kişinin ırkı, dini, milli aidiyeti, belirli bir toplumsal gruba mensup veya siyasi düşünceye sahip olması temelinde "temel insan haklarının ağır ihlali" olarak tanımlanan-belirli bir zulüm tehlikesi altında yaşıyor. Zulüm, yerleşmiş bir tehdit değil. Bu ağır insan hakları ihlali, bölgenin Hükümet Yanlısı Güçlerin mi Hükümet Karşıtı Unsurların mı etkin kontrolü altında olduğu fark etmeksizin ülkenin her yerinde yaşanıyor. Hükümetin kontrolü altındaki bölgelerde Devlet ajanları, rutin olarak insan hakları ihlallerinde bulunuyor. Hükümet Yanlısı silahlı gruplar, kasti ölümler, saldırı, gasp ve sindirme gibi istismarlardan sorumlu. Hükümet Karşıtı Unsurların kontrolünü elinde bulundurduğu bölgelerde insan hakları ihlalleri oldukça yaygın. Bu ihlallere hukuk dışı infazlar, işkence ve kötü muamele ile serbest dolaşım, ifade özgürlüğü, siyasal katılım, eğitime erişim ve tıbbi bakım haklarının inkar edilmeleri de dahil. Ayrıca, çatışmanın her iki tarafı, kontrol ettikleri bölgelerin dışında da insan hakları ihlalleri gerçekleştiriyor.

İşkence, Afganistan'daki bir başka ciddi tehlike. *İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ve Onur Kırıcı Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşme'nin* uygulamasını izlemekle sorumlu BM İşkenceye Karşı Komite (CAT), 2017'de, Afganistan'da işkencenin yaygınlığı ve işkenceye dair cezasızlık iklimi hakkında ciddi endişe duyduğunu ifade etti. Komite, "İşkencenin Afgan toplumunda yaygın biçimde kabul gördüğünü ve meşrulaştırıldığını" tespit etti. İşkence eylemleri de dahil- savaş suçları ve ağır insan hakları ihlallerinin sorumluları, bazıları hükümet içerisinde bulunmak üzere resmi idari görevler yürütmeye devam ediyor.

İnsan hakları ihlalleri için hesap verebilirlik nadir rastlanan bir uygulama. Afganistan, yüksek seviyelerde yolsuzluk, cezasızlık kültürü ve yönetim sorunları yaşıyor. Bu unsurlar bir araya gelerek hukukun üstünlüğünü sekteye uğratarak ve insanları insan hakları ihlallerinden korumaya ilişkin Afganistan hükümetinin yeterliliğini zedeliyor. Hükümetin insan haklarını koruma kapasitesi güvensizlik, istikrarsızlık ve Hükümet Karşıtı Unsurların saldırılarıyla daha da zayıflıyor. Afganistan polisi ve güvenlik güçleri sivil nüfusa yönelik güvenlik tehditleriyle mücadele ederken kapsamlı olarak belgelenmiş bir dizi zorlukla yüz yüze geliyor. Ayrıca -yerel ve ulusal polis güçleri de dahil olmak üzere- insan haklarını korumakla görevli birçok Devlet aktörünün bizzat *kendisinin* benzeri istismarlardan sorumlu olduğu iddia ediliyor.

Bunlara ek olarak, Afganistan, ağır bir insani kriz bölgesi. BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA), 2017'de 9,3 milyon kişiye insani destek sağlanması gerektiği tahmininde bulundu. 9 milyonun üzerinde Afganın, temel sağlık hizmetlerine erişimi sınırlı veya hiç yok. Ülkenin anne ve bebek ölüm oranları, sırasıyla 327/100.000 ve

TEHLİKEYE DÖNMEYE ZORLANANLAR
AVRUPA'DAN AFGANİSTAN'A GERİ GÖNDERİLEN SİĞİNMACILAR

Uluslararası Af Örgütü

canlı doğumda 73/1.000 olmak üzere dünyanın en kötü oranları arasında. Gıda güvencesizliği daha kötüye gidiyor: Ülke genelinde 1,6 milyon kişi ciddi bir gıda güvencesizliği ile karşı karşıya.

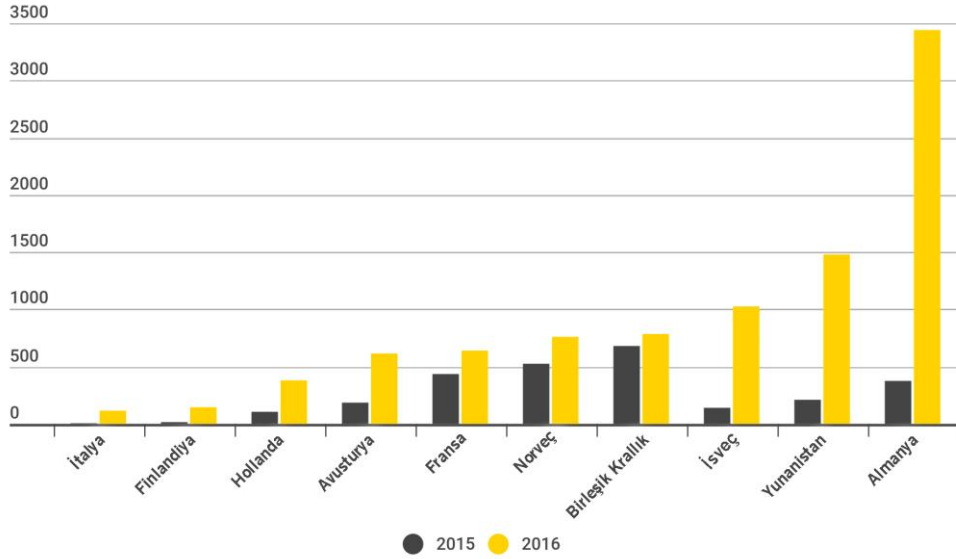
Afganistan'da Ülke İçi Yerinden Edilmiş kişiler (IDP) ile -çoğunluğu istemeyerek- ülkeye geri dönenlerden oluşan yaklaşık 2 milyon kişi, halihazırda ciddi olan insani krizin daha da ağırlaşmasına sebep oldu. Eylül 2017'de OCHA, Afganistan'ın 34 ilinden 30'unun zorla yerinden edilme uygulamasından etkilendiğini bildirdi. Buna göre, yalnızca 1 Ocak ile 16 Eylül 2017 tarihleri arasında 257 bin 900 kişi daha yerinden edildi. Henüz yerinden edilen bu kişilerin %60'ından fazlasını çocuklar oluşturuyor.

Afganistan'daki yıkıcı güvenlik ve insan hakları ortamından kaçan Afganların Avrupa'ya ulaşmaları halinde Avrupa'da sığınmacılık başvurusunda bulunma hakları var. Uluslararası hukuka göre ülkesini terk eden herkesin, *Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi'*nde belirtilen ilkeler gereğince zulümden kaçarak sığınmacılık talebinde bulunma ve sığınmacı olma hakkı bulunuyor. Ayrıca, bağlayıcı niteliğe sahip uluslararası yasal *non-refoulement* (geri göndermeme) ilkesi, Avrupa ülkelerinin hiç kimseyi ağır insan hakları ihlallerine maruz kalabileceği bir yere sevk edemeyeceği anlamına geliyor.

Afganların Avrupa ülkelerine yaptıkları uluslararası koruma başvurularının kabul edilme oranlarında son yıllarda belirgin bir düşüş var. Ortalama kabul oranı 2015'te yüzde 67'den 2016'da yüzde 56,7'ye geriledi. Bu gerileme, Eylül 2015 (yüzde 68) ile Aralık 2016 (yüzde 33) arasında daha da şiddetli oldu. Bu rapor, Avrupa ülkelerinin sığınmacılık süreçleri ve kararlarını incelemiyor olsa da, reddedilen sığınmacılık başvurularının sayısındaki artış raporun içeriği ile bağlantılı. Kişilerin olumsuz bir sığınmacılık kararını temyize taşıma hakkı bulunmakla beraber nihai başvurusu başarısız olan kişilerin, "zorla geri gönderilme" veya görece daha az zorlayıcı ancak yine de zorunlu bir süreç olan "Yardımlı Gönüllü Geri Dönüş" çerçevesinde ülkeyi terk etmesi gerekiyor. Son yıllarda Avrupa'dan Afganistan'a dönüşler önemli ölçüde arttı. 2015 ile 2016 arasında Avrupa ülkeleri tarafından Afganistan'a (zorla veya görünüşte "gönüllü") geri göndermelerin sayısı 3 bin 290'dan 9 bin 460'a yükselerek neredeyse yüzde 300 bir artış gösterdi.

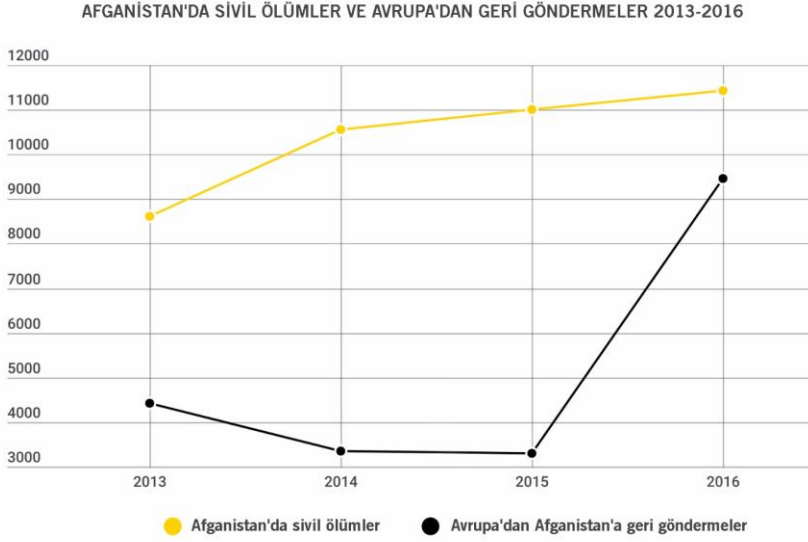
AVRUPA ÜLKELERİNDEN AFGANİSTAN'A GERİ GÖNDERİLEN AFGANLARIN SAYISI, 2015-2016

AVRUPA'DAN AFGANİSTAN'A GERİ GÖNDERİLEN AFGANLARIN SAYISI, 2015-2016

Afganistan'a geri dönenlerin sayısındaki artış, öldürülen veya yaralanan sivil sayısındaki artışla kıyaslandığında, Avrupa yetkililerinin karar alma süreçleri hakkında ciddi soru işaretlerine yol açıyor.

AFGANİSTAN'DAKİ ÖLDÜRÜLEN VE YARALANAN SİVİL SAYISI VE AVRUPA'DAN GERİ DÖNÜŞLER, 2013-2016

Afganistan'da yaşanan somut gerçeklerle AB ve Avrupa hükümetlerinin Afgan sığınmacılara yönelik politikaları ve eylemleri arasında çok açık bir uçurum var. Afganistan'daki gerçeklik ile Avrupa yetkililerinin ülkeden kaçanlara uyguladığı muamele arasındaki bu tutarsızlık neden?

Öyle görünüyor ki Avrupa'daki siyasi gelişmeler bu durumu oluşturan temel bir unsur. 2015'te daha önce benzeri görülmemiş -bir milyonun üzerinde- sayıda kişi, çoğunlukla Türkiye çıkışlı tehlikeli bot yolculuklarıyla Avrupa'ya ulaştı. Bu kişilerin neredeyse yüzde 20'si (200 bin kişi) Afganistan'dandı. İran ve Pakistan gibi ülkelerde yaşayan milyonlarca mülteciye oranla bu sayılar düşük olsa da AB ve Avrupa'daki birçok ulusal hükümet, bu duruma, daha fazla sığınmacının Avrupa toprağına ulaşmasını engellemek üzere aktif şekilde çabalayarak cevap verdi.

"AB-Afganistan İleriye Doğru Ortak Yol" olarak adlandırılan belge, böylesi bir bağlamda Ekim 2016'da müzakere edildi ve imzalandı. Belge, Afgan uyruklu kişilerin tüm Avrupa Üye Devletleri'nden Afganistan'a geri dönüşünü kolaylaştırmayı amaçlıyor.

İleriye Doğru Ortak Yol, resmi anlamda, hem Afganistan hem de AB'nin göçle ilgili karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmek üzere dayanışmayı ve kolektif çabaları temel alıyor. Belge açıkça Afganistan'a sağlanan kalkınma yardımının, dönüş programları ve yeniden bütünleşme desteği için gerekli fonlardan bağımsız olduğunu belirtiyor.

İleriye Doğru Ortak Yol'un dayanışma ve işbirliği söylemine rağmen, aslında anlaşma, yüksek sayıda geri dönüşü kabul etmesi için Afganistan üzerine baskı uyguluyor. Afganistan Maliye Bakanı Eklil Hakimi'nin Afganistan parlamentosuna hitaben dile getirdiği şu sözler alıntlandı: "Afganistan mülteci krizi konusunda AB ülkeleriyle iş birliği yapmazsa bu, Afganistan'a ayrılan yardım miktarını olumsuz yönde etkileyecek." Benzer şekilde, Afganistan hükümetinden kimliği gizli bir kaynak, İleriye Doğru Ortak Yol anlaşmasını kalkınma yardımı almak için Afganistan'ın içmeye zorlandığı "bir bardak zehir" olarak tarif etti. Yıllık gelirinin yaklaşık yüzde 70'i uluslararası bağışçılara dayalı olan Afganistan, yardıma son derece bağımlı bir ülke. Mart 2016'da kamuoyuna sızan bir belgede AB ajansları, Ekim 2016'da gerçekleştirilecek Afganistan'a yardım konferansındaki baskının "İleriye Doğru Ortak Yol'un uygulanması için olumlu bir teşvik olarak kullanılması gerektiğini" belirtiyor (İleriye Doğru Ortak Yol, Ekim 2011'deki konferansta imzalandı). Belge, aynı zamanda, Afganistan'da 200 milyon Avroluk bir devlet yapılanması sözleşmesinin "devlet yapılanmasını büyük olasılıkla hükümetin göç ve geri dönüş politikasıyla ve muhtemelen de 'İleriye Doğru Ortak Yol'un uygulanmasıyla ilişkilendiren bir gösterge üzerinden göç meselesine bağlı kılmayı amaçladığını" belirtiyor. Belgede, Avrupa ajansları, Afganistan'ın "giderek kötüleşen güvenlik durumu ve insanların maruz kaldığı tehditler" ile "rekor seviyelerdeki terör saldırılarının ve öldürülen

veya yaralanan sivil sayılarının” artacağı ihtimalini kabul ediyor, ancak yine de “800 binden fazla kişinin yakın gelecekte muhtemelen geri gönderilmesi gerekeceğini” söylüyorlar.

Mesaj açık: sınır dışı etmeler, geri döndükten sonra insanları bekleyen tehlikelere aldırmaksızın artacak.

Bu geri dönüşleri etkilemek için Avrupa ülkeleri, Dahili Kaçış Alternatifi” (DKA) fikrine dayanarak Afganistan’ın bazı bölgelerini keyfi biçimde “güvenli” olarak adlandırdı. Diğer bir deyişle, yetkililer, kişilerin esas ilinin tehlikeli olduğunu kabul ediyor, ancak onlardan ülke içinde başka bir yerde yaşamalarını bekliyor. Örneğin, birçok Avrupa ülkesi Kabil’i güvenli bir yer olarak değerlendiriyor. Buna karşılık UNAMA, Kabil’in, özellikle de Kabil şehir merkezinin tüm ülkedeki sivillerin öldürüldüğü veya yaralandığı saldırıların yüzde 19’unun yaşandığı yer olarak en yüksek sivil kayıp sayısına sahip bölge olduğunu belirtiyor.

“Dahili Kaçış Alternatifi” kavramı, hem hukuki olarak şaibeli hem de -Afganistan örneğinde- fiilen geçersiz. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği UNCHR, *Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Sözleşme*’de hiçbir temeli olmayan “Dahili Kaçış Alternatifi” kavramı hakkında çok ciddi çekincelerini ifade etti. Ayrıca, BM ve diğer uzman raporları, sivil kayıpları ve ağır güvenlik vakalarının kuzeyden güneye ve doğudan batıya ülkenin her yerinde meydana geldiğini açıkça ortaya koydu. Güvenlik durumu istikrarsız ve ülkede faaliyet gösteren birçok silahlı grup, toprak kazanmaya veya geri kazanmaya çalışıyor. Uzun ömürlü bir “Dahili Kaçış Alternatifi” seçeneğinin güvenilir bir imkanı yok.

Avrupa ülkelerinin Afganistan’daki yaygın güvensizliğe rağmen insanları bu ülkeye geri gönderme kararlılığı, genç kırılğan kişileri sınır dışı etme çabalarında açıkça ortaya çıkıyor. Gençler arasında kimsesi olmayan çocukların yanı sıra kimsesiz çocukken Avrupa’ya ulaşan, şimdinin genç yetişkinleri var. Afganistan’da çocuklar herkesin karşılaştığı tehlikelerle karşılaşılıyor ama Avrupalı otoritelerin de farkında olduğu fazladan riskler de çocukları bekliyor. AB’nin fonladığı ve Uluslararası Göç Örgütü’nün yürüttüğü “Afganistan için Yeniden Bütünleşme Ağı Avrupa Programı,” Avrupa’dan geri gönderilen kimsesiz çocukların özellikle kırılğan olduğunu kabul ediyor ve çocukların bakımını düzenleyen bir ulusal yasanın veya çocuklara destek sağlayacak yerel ya da uluslararası sivil toplum örgütlerinin hiçbir şekilde bulunmadığını kaydediyor.

Afganistan son derece tehlikeli bir ülke ve son yıllarda daha da tehlikeli bir hale geldi. Buna karşılık Avrupa ülkeleri giderek daha fazla sayıda kişiyi, ülkedeki şiddetin tırmanmasına rağmen Afganistan’a geri gönderiyor. Ülkenin her yerindeki vahim güvenlik ve insan hakları durumu göz önünde bulundurulduğunda, şu an Afganistan’a gerçekleştirilen tüm geri göndermeler *refoulement* teşkil ediyor. *Non-refoulement* ilkesinin ihlal edilmesi için mutlaka ağır hasar meydana gelmiş olması gerekmiyor: insan hakları ihlali, bir kişinin böylesi bir hasar *tehlikesine* geri gönderilmesiyle gerçekleşiyor. Avrupa hükümetleri, geri gönderilenlerin maruz kaldığı tehlikelere kasten göz yumuyor ve -AB ile birlikte- çok yüksek sayıda geri dönen kişiyi kabul etmesi için Afganistan’ı büyük bir baskı altına alıyor. Kanıtlara aldırış etmeden sınır dışı etmelere öncelik vermek, sorumsuzcadır ve hukuksuzdur.

Uluslararası Af Örgütü, tüm Avrupa ülkelerine, Afganistan’a geri göndermeler güvenli ve onurlu bir şekilde yapılabilecek duruma gelene dek bu geri göndermelere erteleme uygulaması çağrısında bulunuyor. Kurum, aynı zamanda, UNHCR’a da böyle bir çağrıda bulunmasını tavsiye ediyor. Ayrıca, Uluslararası Af Örgütü Afganistan Hükümeti ve IOM’dan, Avrupa’dan Afganistan’a geri göndermeler konusunda iş birliği yapmalarını talep ediyor.

**ULUSLARARASI AF
ÖRGÜTÜ KÜRESEL BİR
İNSAN HAKLARI
HAREKETİDİR. BİR KİŞİ
ADALETSİZLİĞE
UĞRADIĞINDA BU,
HEPİMİZİ İLGİLENDİRİR.**

CONTACT US

info@amnesty.org

+44 (0)20 7413 5500

JOIN THE CONVERSATION

www.facebook.com/AmnestyGlobal

@Amnesty

FORCED BACK TO DANGER

ASYLUM-SEEKERS RETURNED FROM EUROPE TO AFGHANISTAN

The conflict gripping Afghanistan is widespread and volatile. Tens of thousands of civilians have been killed or injured, and a wide range of people are at additional risk of other serious human rights violations such as persecution or torture. No part of the country can be considered safe.

European countries and the European Union have remained wilfully blind to these dangers, and are putting tremendous pressure on Afghanistan to accept large numbers of returns. Returns are increasing, even as dangers in the country have become more severe. To effect these returns, European countries have arbitrarily called some areas of Afghanistan “safe,” including Kabul, which is currently the most dangerous part of the country for civilians.

The returns from Europe, happening despite the evidence on the ground in Afghanistan, amount to *refoulement* – that is, transfers to a risk of serious human rights violations. At present, given the grave security and human rights situation across the country, all returns violate the international legal principle of *non-refoulement*.

Amnesty International is calling for a moratorium on all returns to Afghanistan, until they can take place in safety and dignity.